

Szerkesztőség: KIRCHNER E.-féle
könyvnyomdai műintézet, Versecz

Előfizetési díj: egész évre
helyben 6 korona.

Előfizetési díj: egész évre
vidéken 7 korona.

Egyes szám ára 12 fillér

DÉLVIDÉK

Kiadó-hivatal: KIRCHNER E.-féle
könyvnyomdai műintézet, Versecz

Hirdetési díj peltisoronként
12 fillér. Nyitványban egy
sor 20 fillér.

Hirdetések elfogadtnak
minden hirdetési módában

Előbb: „DELVIDEKI NEMZETOR“

A „VERSECZI MAGYAR KÖZMŰVELODÉSI EGYESÜLET“ HIVATALOS KÖZLÖNYE

Feldult tüzhelyeinkért.

A Háboruban Feldült Tüzhelyeket Ujrafelépítő Országos Bizottság mai napon megkezdte honmentő működését. Hogy a Kárpátokmenti falvak újraépítése a legfontosabb mozgalmak egyike a hazában, nem kell említeni a Kárpátokövezete földön. A bizottság alábbi felhívása tehát megértő lelkekre fog találni:

Magyarország vármegyeihez, városaihoz és tehetős társadalmához szólunk. Mindazokhoz, akiket megkímélt a világháború pusztító forgataga, akik bár megfeszült idegzettel, de mégis távol minden veszedelemtől, dolgozhattak önmaguknak, kedveseiknek.

A nagy magyar Alföld, a Dunántul már be volt vetve, a gyárakban folyt a hasznos munká, az üzletember megkötötte az üzletét, míg a Kárpátokban élethálharc dult, hogy minden élet, minden munka, minden üzlet, minden család minden otthona a miénk marad-e?

A magyar katona és nagy szövetségeseink világraszoló ereje visszavetették az ellenséget? Lengyelországot felszabadítottuk, bent Oroszország szívében kergetjük már az orosz és a fenyők újra szabad napfényben fürödve állanak a vérlepett szabad Kárpátokon. De a győzelemnek ára is volt! Hőseink temetője lett a Kárpátok hegye-völgye, a kegyelett örök földje, ahová elzarándokol majd az utód, hogy a névtelen sírokra letehesse a hála hervadhatatlan koszorúját.

Az erő, mely „őseink felhozá Kárpát szent héraire“, meg is tartotta halálme-

vető hősiességgel a Kárpátokat es vele Magyarországot: az Alföldet, a kincses Erdélyt, a televény Bánátot és gyümölcsös Dunántult.

Miénk a győzelem! — öh, de milyen lehetett volna a pusztulás, ha a győzelem is enyibe került! Községek, falvak mentek tönkre százsámra a Kárpátokban, a kis helységek lakóinak nincs lakóhelye, a tüzhely üszkös téglahalom és hamu lett. Granátok furták at az ereszt, ahol máskor a feeske fészkel, tűz égette fel a gerendát, ahol aranyfényben csillogó kukoricásor mesélte eddig, hogy élet, béke, nyugalom volt.

A kárpátok népe egész Magyarországról szenvedett; a Kárpátok falvai azért pusztultak el, hogy Magyarország megmaradjon.

Sárosvármegyében 20, Zemplénben 20, Ungvármegyében 5 község és falu pusztult el teljesen; töméntelen ezenkívül a községek és falvak száma, amelyek részben szenvedtek. Több mint 5000 ház semmüült meg.

Nincs igavonó állat, nincs marha, nincs baromfi, mindent elhajtott, elpusztított az orosz. A mezőt nem lehet felszántani, a földet bevetni, a gyermeket iskolázni.

Siessünk az érettünk szenvedő Kárpátok segítségére!

Az állam megtette, amit tehetett gondoskodott az első segítségről, gondoskodott arról is, hogy a feldult tüzhelyek felépüljenek.

De Magyarországnak, a magyar vármegyéknek, városoknak és társadalomnak nem lehet közömbös, hogy miként épülnek újra a Kárpátok elpusztult falvai.

Szegény és elhagyott volt eddig ez a vidék, kultúrája elmaradt; a hála érzete, a magyarság szeretete és kegyelete kötelezősége teszi, hogy gondoskodjunk róla, hogy többé ne legyen szegény elhagyott és kulturátlan.

Ujjá, szebbé, jobbá, egészségesebbé és magyarrá építjük az elpusztult falvakat, hogy gyermekei még az unokákban is arról meséljék, hogy milyen csodat tett a magyar hála és szeretet.

Magyar ovodák és magyar iskolák támadnak a rutén és tót falvakban és magyar imával fogja megköszöni a föld szegény népe a Kegyelmes Istennek, hogy a magyarság szívét feléje fordította és hogy őt a magyarság szívére zárta.

Mindnyájunk közös, szent munkája az, hogy így történjék.

Ezért alakult meg a Háboruban Feldult Tüzhelyeket Ujrafelépítő Országos Bizottság (Budapest—Képviseletház), a mely Magyarország gazdasági, technikai és művészi legjobb erőinek bevonásával, a hatalmas magyar sajtó támogatásával akarja célját megoldani.

Ezért fordulunk Magyarország vármegyeihez, városaihoz és tehetős társadalmához, hogy segítsenek munkánkban, lássanak el termékenyítő gondolatokkal és pénzzel, hogy leróhassuk hálánkat a Kárpátok népe iránt és vigyük egy fokkal előbbre a kultúra útján.

A szív szeretetével, a gondoskodás bölcsességével lehet ezt elérni.

A szeretet és gondoskodás vezet ahhoz, hogy pénz, pénz és pénz szükséges ehhez a munkához.

A Pasaréti lövészárók.

Az ország egyetlen hadilátványossága.

Néhány nappal ezelőtt Budapesten a trónörökös párt megnyitotta azt a lövészáró látványosságot, amelyet az Augusztus Alap Lónyay Sándorné ügyvezető igazgató indítványára létesített a Pasaréten.

Ez a lövészárók teljesen hű mása a tomaszói harcérnek. Az oroszokkal vívott nagy háborúak alatt a tomaszói mezőn folyt a leg hosszabb ideig tartó állóharc, hős katonáinknak idejük volt a modern technika minden eszközét felhasználva kiépíteni lövészárókat. Ennélfogva a legérdekesebb és a legtekélyesebb lövészárókat mutatják be most Budapesten az ország közönségének. Ez az egyetlen látványosság nemcsak a fővárosiaknak készült, hanem az ország lakosságának, hogyan élnek a harcúterén testvéreink, apáink, férjeink.

Oly sokat olvasunk a lövészárók-harcokról, a fedezékekről, a futóárókról, a földalatti lakásokról, aknamezőkről, a lövészárók birtokáért dúló ádáz harcokról és fogalmunk sem volt eddig ezekről az új harcászati eszközökről és formákról. Most minden, az egész harcúterén maga természetes alakjában látható Budapesten a Pasaréti Lövészárókban. Megpróbáljuk váz-

latosan leírni, hogy mi mindenből áll ez a lövészárók.

A Pasaréti Lövészárók a zugligeti és hűvösvölgyi villamos Julia utcai megállója mellett épült. A Julia-utcaról lép a közönség a területre és leszálva a lövészárókba, nyomban igen érdekes látványosság fogadja. Az ezredtartalék tágas földalatti tanyája teljes berendezéssel, mellette az ezredparancsnok szobája, közvetlen szomszédságban pedig a telefonközpont, amelylyel a lövészárók előretolt állásaiból lehet beszélni, sőt a meszebb fekvő lövészárókkal is összeköttetést tud fenntartani. Egymáshoz közel, külön-külön földalatti tömegekben sorra következnek a legénységi tartalék őrségének, parancsnokának az üregei, hálófülkéi. Mindegyik berendezésében a valódi lövészárók puritánságra ismerünk. Néhány lépéssel tovább a járőr kimenetnyílásán észrevehető a fák lombjai között a megfigyelő állás. Rövid futóárók vezet tovább a támaszponthoz, amelyért sokszor hetekig tartó elkeseredett küzdelem folyik a harcúterén. A kettőt a fölvételi állás sora köti össze.

A fölvételi állás centrumából indul ki a keskeny futóárók, melyben öt-hat méternyi távolságban a föld szintjéig emelkedő kerek földtömbök nyújtanak bázist a hátráló katonáknak

az üldöző ellenség feltartoztatására. Itt helyezik el a segítő helyeket, amelyekben a lövészárók sebesültjeinek legelőször nyújtanak orvosi segítséget. Itt tartózkodik egy földalatti barlangban a zászlóaljparancsnok is. Kétfelé nyílik itt a futóárók, a jobb- és balszárny lövőhelyeihez vezetve. Közben kigyózó árkon, alagút-folyosón kell átvergődni a tulajdonképpeni lövészárókba. Mindenütt üregek nyílnak, amelyekben a haditechnika minden vívmányát megtaláljuk. Végre eljutunk a lövőhelyig. Sűrűn egymás mellett erős fedezék alatt állanak a lövésznyílások, bennük a puska, csak a hős harcos hiányzik. Itt már minden lépésben üregeket talál az ember. Ez az előretolt állás, mindennek kéznél kell lennie. Legénységi fekvőhely, tisztai hálószoba, tartalékok helyisége, telefonfülkék, fedezékek, aknavető, gépfegyverek, municióraktár, még kút is van a pasaréti lövészárókban.

Sokszor hónapokat élnek át katonáink ebben a földalatti világban, idő van bőven a társas érintkezésre és megássák a tisztí kaszinót, a legénységi pihenőt, berendezésük a földfal mellett húzódo gyalulatlan fából összetákoltt pad és közepén asztal.

Itt töltik szabad idejüket, amikor szünetel a harc. Itt irnak haza a legények, itt születnek meg a harci dalok, itt nyílnak ki a lövészárók

A Kárpátokban elveszett kedveseinek és szívének épít emléket, aki a Kárpátok népét segíti.

Ha azok a vármegyék, azok a városok és az a társadalom, amelyet megkímélt, sőt üzlethez jutatott a háboru, engedelmeskedik a szív és ész szavának, a Kárpátok elpusztult vidéke szebb, jobb és magyar lesz.

Budapest — Képviselőház, 1915. Szent-István király napján.

A Háboruban Feldult Tűzhelyeket Ujraépítő Bizottság:

Khuen-Héderváry Károly gróf v. b. t. t., elnök, Andrássy Gyula gróf v. b. t. t., Apponyi Albert gróf v. b. t. t., Berzeviczy Albert v. b. t. t., Zichy Aladár gróf v. b. t. t. társelnökök, Pekár Gyula alelnök.

A király a hadserghez.

Frigyes főherceg főparancsa.

Vesecz, augusztus 19.

A sajtóhadiszállásról jelentik: Frigyes főherceg generalissimus, hadsereg főparancsban közli a királyhoz intézett beszédét, amelyben a hadsereg és flotta nevében szerencsekívánatot tolmácsolta. Az északi keleti hatalmas ellenség összeomlott és a megvert tömegek visszaözlönlének hiába bizakodik az oroszok újra erőre kapásban a délnyugati alattomos ellenség.

A király az üdvözlésben a következőket válaszolta:

— Ha e nagyon komoly időben, születésnapomon jobban, mint máskor végigtekintek a multon és jelenen, a legmélyebben átérzem azt, amit ragoszkodás, szeretet, hűség és áldozatkészség ajándékul nekem nyújtanak. Megelégtéltséggel tudom becsülni véderőm őhajait, amelyeket ön imént megható szavakkal nekem kifejezett. Teljes szívvel köszönetet mondok önnek és a legifjabb katonáig valamennyi harcosnak mindazokért a kitartó, hősies, egy ese-

poézisának, bájos virágai. Itt szórakoznak, tisztálkodnak, pihennek hőseink. A lövészárok előtt drótsövények, buktatósodronyok húzódnak végig, rajtuk konzervdobozokból rögtönzött csengők csöngenek, hogyha az éjszaka sötét leple alatt az ellenség meg akarná lépni a lövészárokban pihenő katonákat, a buktató sodronyba ütközve, a konzervdobozok csöngése figyelmeztetése figyelő őrt, aki puskalövéllyel figyelmezteti a lövészárok legénységét a veszedelemre.

Ezzel azonban nem merül ki a lövészárok látványossága. Vannak még a telepen farkasvermek, karóakadályok, tüzérségi állás állítóg az ellenség megtévesztésére. Másfélóránál tovább tart, amíg mindent megnéz a közönség a hatalmas harctéren, amelytől függetlenül még hadi felszerelési kiállítás is berendezett az Augusztalap.

Este bemutatják a fényszorók gyönyörű munkáját, amint átkutatja az ellenség lövészárait és megvilágítja az ellenséges hadállásokat. Ugyancsak bemutatják a világító pisztolyok és a világító bombák gyakorlati alkalmazását, amelynek hatása a legszebb tüzijátékot is túlszárnyalja.

De mindezt látni kell, mert csak a maga természetességében ismerhetjük meg a modern háboru területi viszonyait és eszközeit.

Mindenkinek aki Budapestre utazik, meg kell néznie a Pasaréti Lövészárkot. A lövészárokba 50 fillér a belépti díj, csak a belépti díj 1 K. Az egész bevétel a teljesen rokkant hősök alapjának jut.

ménydus teljes háborus esztendő betöltő fényes teljesítményekért, amelyeket Ausztria-Magyarország védereje hű fegyverbarátságban a dicsőséges úrmet hadsereggel győzelmesen véghez vitt. Gondolattal és szívvel ott vagyok szárazföldi és tengeri hű harcosaimnál és kérem számukra a mindenható áldását. Az isteni gondviselésben bizva, egyesült erővel akarjuk kiállani mindazokat a megpróbáltatásokat és nélkülözéseket, veszélyeket amelyek a hazát javát biztosító becsületes béke kivívásáig még reánk vannak mérve. Miként melegen szorítom meg kezét, amely a tábornagy pálcát viseli, úgy a legszívélyesebb köszönetem és üdvözlésem elszáll a táborba derék vitézeimhez, akik északon és délen, mint pajzs és kard védik Ausztria-Magyarországot. Velom együtt e széles hazában, miként most, úgy a távol jövőben is mindenki tudatában lesz annak, hogy mit bir véderejében.

A generalissimus napiparancsát így végzi:

— Katonák! legfelsőbb hadurunk kegyes szavaira egyetlen egy válaszuk van: Híven a halálig!

A sajtóhadiszállásról jelentik: A király születésnapját a hadsereg főparancsnokság székhelyén is ünnepelték. Reggel istentisztelet volt s ezután a város főterén hazafias ünnepély következett. Délen az ebédnél megjelent Vilmos császár is, a 34. gyezred ezredesi egyenruhájában. Az ebéd után a császár mellett egyik oldalon Frigyes főherceg, a másikon Hötzendorfi Conrad ült. Az első részt Conrad mondotta. Vilmos császárt köszöntötte fel, aki ezután a királyra mondott köszöntőt.

Vesecz diszküldöttsége

a király előtt.

Az ország összes törvényhatóságai Ő Felsége születésének 85-ik évfordulója alkalmából, nemzetünk történelmének e nagy napjaiban diszküldöttségben fogják Ő felségét üdvözölni. Számos törvényhatóság közgyűlésben már kijelölte a 2—5 tagból álló küldöttségi tagokat, akik a kiválóan ünnepélyes alkalomhoz pest magyar nemzeti diszküldöttségben jelennek meg.

A legmagasabb fogadtatás szeptember 2-án Schönbrunban lesz Vesecz város törvényhatósága részéről a küldöttség tagjait a folyó hó 14-én tartott közgyűlés már kiküldte és pedig dr. báró Dániel Tibor főispán vezetése alatt Dr. Rezucha István kir. tanácsos polgármestert, Zmejanovics János gör. kel. szerb püspököt és dr. Seemayer Károly kir. közjegyzőt, törvényhatósági bizottsági tagokat. A veseczi küldöttség e hó végén utazik fel Bécsbe.

NAPIHIREK

Előléptetés. Waldherr Tivadar, vezérkari százados — Waldherr József helybeli főreáliskolai tanár fia — vezérkari őrnaggyá lépett elő. Gratulálunk.

Halálozás. Vasárnap e hó 22-én hunyt el rövid szenvedés után báró Dannenberg Richárd nyugállománybeli őrnagy 82 éves korában. A temetés kedden katonai díszel és nagy részvét mellett folyt le a helybeli ág. ev. temetőben.

Az iskolaév kezdete az állami főreáliskolában. A felvételi, kiegészítő és pótlóvizsgálatok augusztus hó 30-án 8 órákor lesznek az igazgatói irodában. A jelentkezők kötelesek bizonyítványukat már előzőleg leadni a főreáliskola igazgatói irodájában. A beiratások az 1915-1916 tanévre szeptember hó 1., 2. és 3. napjain lesznek reggel 8 órától 12 óráig a tanári könyvtár helyiségében (Lenau utca és laktanya utca sarok, bejárat a Lenau utca felől). Megokolt esetben szeptember hó 15-ig vehetők fel a tanulók. A beiratáskor a következő okmányok adandók be: A mult évi iskolai bizonyítvány, az egy Koronás bélyeggel ellátott anyakönyvi kivonat és az újraoltási bizonyítvány. Akinél újraoltási bizonyítványa nincsen, az az intézetben fog a tanév folyamán újraoltatni. A beiratási díj 17 kor. 60 f., mely alól felmentésnek helye nincsen. A beiratkozáshoz mindenki aprópénzzel lássa el magát. Az előadások megkezdését később fogja közölni az igazgatóság.

A Vörös Kereszt Egylettől. Az immár egy év óta tartó világháboru egyúttal megkívánta szükségképpen a biztos menedékben megmaradt polgárság önzetlen áldozatkész munkásságát is. A civil lakosság közreműködése megkönnyítette bátor sebesült harcosaink szeretetteljes és óvatos ápolását, s azoknak minnél gyorsabban való harcra alkalmas állapotba helyezését. A katonai kórházak mellett elismerésre méltó módon teljesítette ezen feladatát a Vörös Kereszt Egylet is kinek tagjai fáradhatatlan tevékenységükkel eleget tettek feladatuknak s kik Isten segítségével dicsőséges győzelmünkig még kitartanak. Az áldozatkész ápolás és vezetés munkájára nem csak tekintélyes pénzösszeg állott az egylet rendelkezésére, hanem az idevaló lakosság jó szíve is szakadatlanul megnyilatkozott pénz- és természetbeli adományok küldésében s egyedül ez tette lehetségessé a helybeli Vörös Kereszt Egylet Helyi Kórházának zavartalan működését. Ezen már oly hosszú ideig elhúzódó világháboru azonban az idők folyamán a rendelkezésre álló szűz összegeket majdnem teljesen felemésztette s ezen népek harca még elhúzódhat sokáig, s gyors befejezésre nincs is kilátás. A helybeli Vörös Kereszt Egyletnek újból a nemesen gondolkozó és cselekvő publikumhoz kell apellálnia, hogy a már annyiszor kipróbált jó szívének adományával tegye lehetővé az egylet zavartalan továbbműködését. Köszönettel nyugtazzuk a már befolyt összegeket: Schüssler mozipérszelye 15-86 K, Tangi Viktor gyűjtő pérszelye 12-30 K. »Örkülműtény« pérszelye 17-48 K, Veseczi Izraelita Nőegylet gyűjtése 80 K, Trebits Testvérek Ostheimer u. 4 K, a Vörös Kereszt Egylet nővértalastmányának aug. havi gyűjtése 44 K, Hadikórház pérszelye 9-40 kor., Barth vasutas 10 korona, Kasinó 50 kor.

A csanádi egyházmegye gyásza. Láng Fülöp csáki esperesplébános e hó 16-án súlyos betegség után alig 46 éves korában elhunyt. Az elhunyt köztisztelettel környezett papot pénteken temették el nagy részvét mellett Csákon.

Rézért — Vasat. Bár a »fémek a hadseregnek« jelmondat alatt megindított fémgyűjtési akció szép eredményt ért, az azóta is növekedett ellenségeinkkel szemben azonban a győzelmet csak úgy remélhetjük, ha megadjuk a hadvezetésnek minél többet, amire szüksége van. Eppen azért mindazok, kik réztárgyaikat: mozsarakat, gyertyatartókat, mérlegsúlyokat mint nélkülözhetetlent nem voltak hajlandók a hadseregnek átengedni, engedjék át most, mikor Pro Viktoria — a győzelemért 1914—1915 felirással ellátott nikkelezett vagy bronzírozott használati tárgyakat kaphatnak értők cserébe. A kik réztárgyaikat hasonló vastárgyakkal kicserélni óhajtják, felkéretnek, hogy haladéktalanul közöljék ebbeli szándékukat a rendőrséggel.

Hétszázötvenezer koronás adomány. Budapestről jelentik: Weisz Manfréd löszergyáros hétszázötvenezer koronát adományozott negyvenkét tiszt és nyolcvankét közlegény befogadására alkalmas tüdőbeteg szanatórium építésére, a király születésnapja alkalmából.

— **Beiratás.** A verseczi városi polgári leányiskolánál az idei beiratások szeptember hó 1., 2. és 3-án délután 2—5 óráig lesznek megtartva a zárdaépületben (I. Emelet jobbra).

— **Rokkant hadifoglyok kicserélése.** Svédország közvetítésével Ausztria-Magyarország és Oroszország kicserélik egymás közt teljesen rokkant hadifoglyaikat. Az osztrák-magyar rokkant hadifoglyok első szállítmánya most érkezett meg a monarchia területére. A szállítmány egyetlen tisztje, Alexandrovics Gábor lugosi nyolcadik honvédegyezredbeli hadnagy temesvári fiú, apja Alexandrovics Gábor nyugalmazott államvasuti főellenőr.

— **A miniszterelnöki díszebéd megváltása.** Tisza István gróf miniszterelnök a király születése napján rendszerint díszebédet ad, amely az idén a háborúra való tekintettel elmarad. Az ebéd megváltása címén a miniszterelnök kétezer koronát küldött a Magyar Vörös Kereszt-Egyletnek. Az igazgatóság megleghangu átiratban köszönte meg az adományt a miniszterelnöknek.

— **Fehértemplom a kárpáti falvakért.** Vác János, Fehértemplom agilis polgármestere a következő felhívást intézte a város közönségéhez: Az oroszok által elpusztított felvidéki falvak újra építésének ügyét az áldozatkész magyar nemzet a legnagyobb lelkesedéssel karolta föl s immár biztosan remélhető, hogy az elpusztított községek és városok helyén szebb és nagyobb új községek és városok fognak épülni. A mi városunk hazafias és áldozatkész közönsége minden bizonytalanság nélkül lelkesedéssel karolja föl ezen közérdekű hazafias mozgalmat. A város területén városi rendőrök gyűjtőivel fogják a gyűjtést a legközelebbi napokban megbízásomból megejteni s fölkérem városunknak minden jóért és szépért lelkesedő közönségét, hogy anyagi támogatásával lehetővé tegye, miszerint minél több felvidéki ház épüljön városunk lakosságának nemes adományaiból.

— **Egy év alatt tizenhöz várat foglaltunk el.** A központi hatalmak szövetséges seregei a várak ostromában olyan rekordot értek el, amely páratlan a háborús történelemben. Jóformán csak egy éve tart a háború és ez idő alatt eddig tizenhöz várat vettek be. Közülük több olyan is van, melyet teljesen modern és hihetetlenül erős műveivel a világ bevetetlennek tartott. A negyvenkettősöknek és a harmincz és feleseknek azonban a világ egyetlen vára sem tudott ellenállani. Az ellenséges várak meghódítása időbeli sorrendben így következett: A nyugati hadszíntéren augusztus 7-én elesett Lüttich, augusztus 26-án Namur, augusztus 26-án Longwy, szeptember 8-án Maubeuge, október 5-én Lille, október 9-én Antwerpen. A keleti hadszíntéren a május 2-iki gorliczei áttörés óta a következő orosz erődök estek el: Május 7-én Libau, június 3-án Przemysl, július 23-án Rozan, július 23-án Pultusk, augusztus 5-én Varsó és Ivangorod, augusztus 8-án Sierock és Zegrze, augusztus 9-én Lomza, augusztus 11-én Wiszna, augusztus 18-án Kovno és augusztus 20-án Nowogeorgiewszk.

— **Egy évi fogházra ítélik a német élelmiszer-drágítókat.** Az első bajor hadtest müncheni főparancsnoksága rendeletet bocsátott ki, melynek értelmében mindazokat az árusokat és kereskedőket, akik a mindennapi szükségleti cikkeket aránytalanul magas áron árulják, egyévi fogházzal büntetik. Ugyanilyen büntetést kapnak azok is, akik készleteiket visszatartják, hogy ezáltal áremelkedést idézzenek elő. A mindennapi szükségletekhez sorozzák az élelmiszereket és a háztartási fűtő és világító anyagokat is.

— **Munkaadók figyelmébe.** A Trencsén vármegyei Kaszaróna (Ilavai járás) községben 30—40 ember őszi gazdasági munkára jelentkezett. Bővebb felvilágosítást az ottani községi elöljáróság ad.

— **Szabó kisiparosok a hadseregszállításban.** A kereskedelmi és iparkamarák többször rámutattak már arra a nagyon sajnálatos körülményre, hogy a kisipar, az egyetlen lábbelikészítő szakma kivételével, nem részesedik a hadsereg részére való szállításban. Ezt a mellőzést különösen fejlett szabóiparunk találta sérelmesnek, mely eddig csak szórványosan és csak a nagyvállalkozótól nyert munkát, minék

következtében a keresményét kénytelen volt a nagyvállalkozóval megosztani. Ezt a sérelmet egészében orvosolja a kereskedelemügyi miniszternek a kereskedelmi és iparkamarákhoz, valamint az ipartestületekhez intézett leirata. Eme leirat értelmében a cs. és kir. hadügyminiszter nagyobb mennyiségű katonai felsőruhát kíván elkészíttetni közvetlenül kisipari szervezetek, szövetkezetek, alkalmi egyesülések által. Ennek a szabóipari szakma érdekében tett és szociálpolitikai nézőpontból is nagyfontosságú rendszerváltozásnak jelentősége csak növekedik, ha hozzá tesszük, hogy beválás esetén állandósul. Minden attól függ tehát, hogy a szabóiparosok mekkora érdeklődést tanúsítanak, milyen mennyiségű szállításra vállalkoznak és végül, hogy megrendelés elnyerése esetén hogyan felelnek meg a megrendelés feltételeinek. A cél elérésére szükséges, hogy az iparosok tömörüljenek, alkossanak alkalmi szövetkezetet, válasszanak maguk közül megbízottat, aki a szövetkezetet akár a kamaránál, akár a katonai ruhatárnál, illetve a kereskedelmi miniszternél képviselje. A temesvári kereskedelmi és iparkamara azon a nézeten van, hogy a szabóipari szakma örömmel értesül a kereskedelmi miniszter elhatározásáról és nem fogja elmulasztani, hogy ezt a jövőre is kiható kedvező munkavállalási alkalmat megragadja. Esetlegesen további felvilágosítást készséggel adnak az ipartestületek és a temesvári kereskedelmi és iparkamara.

— **Vasárnap is dolgozni kell.** A belügyminiszter felhívta a közigazgatási tisztviselőket, hassanak odá, hogy a mezőgazdasággal foglalkozó nép az idén kivételesen vasárnap is dolgozzék. A vasárnapi munkára nemcsak a munkahiány, hanem a rossz időjárás miatt is szükség van.

— **A gőzgépezők és kazánfűtők vizsgálata.** A Temesvároitt szervezett bizottság által 1915. évi szeptember hó 5-én reggel 8 órakor a m. kir. államvasutak műhelyépületének helyiségében fog megtartani. A vonatkozó szabályszerűen felszerelt kérvények a m. kir. iparfelügyelőséghez Temesvár (Józsefváros), Kültér 2. sz. címezve legkésőbb a megelőző napon nyújtandók be.

— **Háborús térképek nagy választékban kaphatók a Kirchner-féle könyvkereskedésben.**

— **Új rendelet a törvényes munkaszünet felüggesztéséről.** A kereskedelemügyi miniszter a törvényes munkaszünet felüggesztése tárgyában 1914 augusztus 8-án 60061. sz. alatt kiadott rendeletét részben megváltoztatva, az 1891 évi XIII. t. c. 3. §-ban foglalt felhatalmazás alapján akként rendelkezett, hogy a hadiállapot további tartama alatt az ország egész területén az ipari és a kereskedelmi árusítás és az elárusítási cikkek házhoz szállítása munkaszüneti napokon déli tizenkét óráig, a napi élelmiszeri cikkek árusítása pedig a tulnyomóan ezek árusítására berendezett üzletekből ezenfelül este hat órától legyen végezhető. Az 1903 június 13-án 28559. sz. alatt kibocsátott rendeletnek ama határozmányait (II., A, 1. 2.), amelyek az előzőleg említett időnél hosszabb árusítási időt engednek meg, a fenti rendelkezések nem érintik. Ipari és kereskedelmi árusítással kapcsolatos irodai munka az árusításra megállapított időben végezhető.

Köszönetmondás.

Istenben elhalt atyám Horvát János Versecz Radakova mala 3. sz. lakos ki a Nemzeti Baleset Biztosító Résv. Társaságnál itt Ferenc József tér 23 sz 5 és fél hónapig biztosítva volt és kiért az alapszabályok értelmében csak a befizetett összeget vissza kellett volna kapnom, az igazgatóság tekintettel arra hogy férjem háborúban van és én egyedül 4 kis gyermekkel maradtam kivételesen és nagylelkűen nekem ezen összeg háromszorosát az itten székelt Jermovics Jakob úgnök úr útján kifizette. Miért is az igazgatóságnak ez uton mély hálámot kifejezem.

Versecz, 1915 évi augusztus hó 26-án.

Erőss Józsefné.

HIRDETÉSEK

11710—1915 sz.

Hirdetmény.

Versecz város tanácsa 1886 évi XXI. t. c. 7 és 8 szakaszai alapján közhírré teszi, hogy a vár. törvényhatósági bizottságnak 1915 évi augusztus hó 14-én tartott ülésében a Versecz város gyámpénztárának tartalékálapjánál 1913 évben a kamatjövödelmen felül mutatkozot más jövedelmeknek az elhagyott gyermekek segélyalapjába leendő átutalása tárgyában 125 jkvi 9659 ikt. 915 sz. a. hozott határozatát 1915 évi augusztus 29-től kezdődőleg 15 napon át azaz bezárólag 1915 évi szeptember 15-ig Dr. Weitner József h. pénzügyi tanácsnok hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megtekintheti.

Versecz, 1915. augusztus 23.

Dr. Rezucha kir. tan. polgármester.

11708—1915 szám.

Hirdetmény.

Versecz város tanácsa az 1886 évi XXI. t. c. 7 és 8 szakaszai alapján közhírré teszi, hogy a törvényhatósági bizottságnak 1915. évi augusztus hó 14-én a város területén napi-, heti- és országos vásárok alkalmával szedhető helyi- és vásári díjak, valamint a mérlegdíjakra vonatkozó díjszabályzat érvényének további 6 évre leendő meghosszabbítása tárgyában 127 jkvi 110877/915 ikt. sz. alatt hozott határozatát 1915 évi augusztus hó 29-ától kezdve 15 napon át azaz bezárólag 1915. szeptember 12-ig Dr. Weitner József h. pénzügyi tanácsnok hivatalos helyiségében a hivatalos órák mindenki megtekintheti.

Versecz 1915 évi augusztus hó 23.

Dr. Rezucha kir. tan. polgármester.

Szülők figyelmébe!

A Gerő-féle nyilvánossági joggal felruházott tan- és nevelőintézetében Verseczen, a jövő 1915/1916 tanévre fölvetetnek tanulók, kik az elemi népiskolát látogatni óhajtják. A tanítást folyó évi szeptember hó 1-én kezdem meg.

Gerő Vilmos

iskola tulajdonos.

— Petőfi-utca 29. —

11709 szám.

Hirdetmény.

Versecz város tanácsa az 1886 évi XXI. t. c. 7 és 8 szakasza alapján közhírré teszi, hogy a városi törvényhatósági bizottságnak 1915 évi augusztus hó 14-én tartott ülésében a háztartási alap 1915 évi költségvetésében a háború okozta bevételi kiesések mikénti fedezése tárgyában 126 jkvi 11121/1915 ikt. sz. a. hozott határozatát 1915 évi augusztus hó 29-től számított 15 napon át azaz 1915 évi szeptember hó 12-ig bezárólag Dr. Weitner József h. pénzügyi tanácsnok hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt bárki megtekintheti.

Versecz, 1915. évi augusztus hó 23.

Dr. Rezucha, kir. tan., polgármester.

11131—1916 sz.

Pályázati hirdetmény.

Versecz város törvényhatóságánál a IX. fizetési osztály 4-ik fokozata szerint évi 200 kor. fizetéssel és 240 K lakbérilletményével javadalmazott egyik megürült szülész női állás választás útján élethossziglan betöltendő.

Felhívtnak az ezen állást elnyerni óhajtók, hogy oklevelükkel s esetleg egyéb bizonyítványokkal felszerelt kérvényüket legkésőbb f. é. szeptember 10-ig bezárólag Baró Dr. Dániel Tibor főispán úr Ó Méltóságánál nyujtsák be.

Versecz thjf. város tanácsának 1915 évi augusztus 13-án tartott üléséből.

Dr. Rezucha kir. tan. polgármester

11707—1915 sz.

Hirdetmény.

Versecz város tanácsa az 1886 évi XXI. tc. 7. és 8. §§. alapján közhírré teszi, hogy a törvényhatósági bizottságnak 1915 évi augusztus hó 14-én tartott ülésében a Tittiger József féle polgári menházalapítvány alapítólevelének kiegészítése és záradékolása tárgyában 128 jkvi 10422/1915 ikt. sz. a. hozott határozatát 1915 évi augusztus 29-től számított 15 napon át, tehát bezárólag 1915 évi szeptember 12-ig Dr. Weitner József h. pénzügyi tanácsnok hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt bárki megtekintheti.

Versecz, 1915 évi augusztus 23.

Dr. Rezucha, kir. tan., polgármester.

10670/1915 sz.

A m. kir. ministeriumnak 2726/1915 M. E. sz. rendelete a közfogyasztásra szánt buza és rozs liszt előállításának és forgalombahozatalának új szabályozásáról.

A m. kir. ministerium a háboru esetére szóló kivételei intézkedésekről alkotott törvényes rendelkezések alapján a közfogyasztásra szánt buza liszt és rozs liszt előállítása és forgalombahozatala tárgyában a következőket rendeli:

1. §.

Malomvállalatok a 6 §-ban említett vámörölmalmok kivételével buzából és rozsból csak az alábbi 2—4 §-okban meghatározott minőségű liszt fajtákat állíthatják elő s az e gabonane-műekből való liszt tekintetében a jelen rendelet hatályának idejére csak az itt meghatározott minőségű liszt fajták szállítása iránt vállalhatnak kötelezettséget.

Nem malomvállalatok az eddigi szabályoknak megfelelő liszt fajtákat csak 1915 évi augusztus hó 15 napjáig bezárólag árusíthatják. Ezen a napon túl buzából és rozsból általában csak a jelen rendeletnek megfelelő minőségű liszt fajtákat szabad áruba bocsátani, eladni vagy bármely más módon forgalomba hozni.

Egyes törvényhatóságokra nézve a kereskedelemügyi miniszter a belügyminiszterrel egyetértőleg az előbbi bekezdésben említett határidőt indokolt esetekben meghosszabbíthatja.

2. §.

A 2 száz-nál nem több idegen keveréket tartalmazó hektoliterenként 75 kg-os súlyminőségű búzát az egynemű korpa és hulladék elvonása után annak figyelembevételével, hogy takarmánylisztet előállítani tilos, 78 százalékra kell kiörölni és ebből legfeljebb a következő három fajta lisztet szabad előállítani!

1) finom, azaz a régi típusu nullás liszt minőségének megfelelő tézstalisztet a megörlés alá vett buzamennyiség összsúlyának legfeljebb 15 százalék-á erejéig, amely lisztmennyiségbe beszámítandó a malom által esetleg előállított dara is;

2) főzölisztet, mely nem durvább a régi típusu 2. számmal jelzett lisztnél, a megörlés alá vett buzamennyiség összsúlyának további 25 százalék-á erejéig;

3) egy fajta kenyérlisztet oly mennyiségben, hogy az 1. 2. és 3. pontban megjelölt liszt fajták együttesen a megörlés alá vett buzamennyiség összsúlyának 75 százalék-át adják.

Egy minőségű lisztet (sima örlésű) másnak, mint a 6 §-ban említett vámörölmalmoknak, előállítani tilos.

3. §.

Ha a buza hektoliterjének sulya (minőségi sulya) 2 száz-nál nem több idegen keverék mellett 75 kg-nál nagyobb, a malomvállalat a 78 százalék-ára való kiörlés és a főzölisztre vonatkozólag a 2 §-ban megállapított arány változatlan fenntartása mellett, a hektoliter sulykülönbözetnek minden egyes kilogrammja után fél száz-kal kevesebb kenyérlisztet állíthat elő, mint a 2.

§-ban a finom tézstalisztre, illetve a kenyérlisztre vonatkozólag megvan állapítva.

Ha pedig a buza hektoliterjének sulya (minőségi sulya) 2 száz-nál nem több idegen keverék mellett 75 kg-nál kisebb, köteles a malomvállalat a 78 százalék-ára való kiörlés és a főzölisztre vonatkozólag a 2 §-ban megállapított arány változatlan fenntartása mellett a hektoliter sulykülönbözetnek minden teljes kilogrammja után fél száz-kal kevesebb finom tézstalisztet és ennek megfelelően fél száz-kal több kenyérlisztet előállítani mint a 2 §-ban a finom tézstalisztre, illetve kenyérlisztre vonatkozólag van megállapítva.

Ha a buza 2 száz-nál több idegen keveréket tartalmaz, köteles a malomvállalat a keveréknek minden megkezdett százaléktöbblete után a kenyérlisztre nézve a 2 §-ban meghatározott mennyiséget 1—1 száz-kal csökkenteni s ezzel szemben a korpa és hulladékmennyiséget 1—1 száz-kal megfelelően növelni.

4. §.

A rozsból, amelynek hektoliterkinti sulya (minőségi sulya) 70 kg-az egynemű korpa és hulladék után annak figyelembevételével, hogy takarmány lisztet előállítani tilos, a megörölt 80 százalék-ának megfelelő egységes minőségű lisztet kell előállítani.

Ha a rozs hektoliterjének sulya (minőségi sulya) 70 kg-nál nagyobb, a malomvállalat a hektoliter sulykülönbözetnek minden teljes kilogrammja után fél száz-kal több lisztet állíthat elő mint az előbbi bekezdésben megvan állapítva.

Ha pedig a rozs hektoliterjének sulya (minőségi sulya) 70 kg-nál kisebb köteles a malomvállalat a hektoliter-sulykülönbözetnek minden teljes kilogrammja után fél száz-kal kevesebb lisztet és ennek megfelelően fél száz-kal több korpát előállítani, mint a jelen §. első bekezdésében meg van állapítva.

5. §.

Az előző §-okban foglalt rendelkezések megtartásának ellenőrzése céljából a kereskedelemügyi miniszternek a földművelésügyi miniszterrel, Horvát-Szlavonországra nézve a bán-nal egyetértőleg az 1914 évi november hó 28. napján 84.204 sz. a. kiadott rendeletben foglalt intézkedések továbbra is érvényben maradnak.

Azokat a bevételi és kiadási árujegyzékeket, amelyeket a malomvállalatok az előbbi bekezdésben említett rendelet értelmében az ellenőrzés céljából eddig vezettek a jelen rendelet életbeléptének napjával le kell zárni és az e napot követő időre új jegyzékeket kell nyitni.

6. §.

Oly malomvállalatokra, amelyek lisztet vagy őrléményt bérért, vagy az őrlés végett behozott gabonane-mű bizonyos hányadért kizárólag az öröltetű félnek házi szükségletére állítanak elő és lisztet vagy egyéb őrléményt eladásra, vagy a behozott gabonane-művel való kicserélés céljaira (csuvarozás) egyáltalán nem örölnék (vámörölmalmok), a jelen rendelet nem vonatkozik.

7. §.

A katonai igazgatás részére szóló lisztörésekre és szállításokra jelen rendelet nem alkalmazható.

8. §.

Aki a jelen rendeletnek a buza- és rozs liszt előállítására vagy forgalombahozatalára vonatkozó rendelkezéseit megszegi, vagy aki a megállapított ellenőrzési intézkedéseket meg nem tartja, kihágást követ el és a mennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, az 1914. L. tc. 9. §-a értelmében az 1912. tc. 15. §-a második bekezdésében megjelölt közigazgatási hatóság által, Horvát-Szlavonországra az ottani jogszabály szerint hivatott hatóság által két hónapig terjedhető elzárással

és hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

9. §.

A vámkülöldrői behozott buza- és rozs lisztkészletek forgalombahozatalára és a behozott készletek elárúsítására a kereskedelemügyi miniszter esetről-esetre külön ad engedélyt.

10. §.

A jelen rendelet életbeléptével a m. kir. ministeriumnak 1915 évi március hó 30. napján 1113/1915 M. E. sz. a. kiadott rendelete hatályát veszti.

11. §.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe és hatálya a magyar szent korona országainak területére kiterjed. Horvát-Szlavonorszá-gokban ezt a rendeletet, amennyiben végrehaj-tása az ottani önkormányzat körében tartozik, a bán hajtja végre.

Budapest 1915 évi július hó 24.

Gróf Tisza István s. k.
m. kir. miniszterelnök

Hirdessen

a „Délvidékben“.

Özv. **KIRCHNER J. E.-féle**

műintézet

Cégtulajdonos: **KIRCHNER ERNŐ**

Versecz

ajánlja magát minden e
szakmába vágó munkák
gyors, izléses és pontos
elkészítésére.

